

Förenklingsförslag: Förenklad rapportering i sprutjournalen

Idag är det:

- Svårt att göra rätt
- Problem med tillämpning
- Problem med lagstiftning

Förenklingsförslaget

- Bidrar till konkurrenskraft
- Ökar investeringsviljan
- Möjliggör fler arbetstillfällen
- Ger miljönytta
- Kan effektivisera/förbättra anseendet för myndigheter

Vad är problemet?

All användning av växtskyddsmedel som sker yrkesmässigt ska enligt lagkrav dokumenteras. Dels uppgifter om själva användningen. Dels uppgifter om skyddsåtgärder som vidtagits. Dokumentationen är ett bra stöd för att visa att man tagit de hänsyn man bedömt behövs. Dokumentationen kan också vara ett bra stöd i uppföljningen av växtskyddsarbetet. Dock gör rädslan för att dokumentera fel att man idag ofta undviker att notera extra uppgifter utöver lagkraven. Man upplever att fokus idag flyttats från att vara lantbrukarens stöd i växtskyddsarbetet till att vara enbart en form av bevis som ska presenteras för tillsynsmyndigheten. Man upplever att det vid kontroll är mer fokus på att sprutjournalen är rätt ifylld än vad som egentligen har gjorts i fält.

Varför är det ett problem?

Stort fokus vid tillsyn och kontroll ligger idag på sprutjournalen och även små avvikelser som inte har med själva användningen att göra kan ge upphov till anmärkning. Exempelvis att produktens hela namn inte skrivits ut, eller att dosen angivits utan enhet. Brister i sprutjournalen är en av de vanligaste orsakerna till tvärvillkorsavdrag på gårdar med växtodling.

Hur omfattande är problemet

Detta berör alla lantbruks- och trädgårdsföretag i Sverige där någon form av bekämpning med växtskyddsmedel utförs.

Vad är målet?

Målet är att sprutjournalen blir ett användbart verktyg för lantbrukaren eller trädgårdsföretagaren, och att tillsynsmyndigheten lägger mindre fokus på små avvikelser som inte har någon betydelse för miljön eller produktens livsmedels- eller fodersäkerhet.

Förslag på lösning

De förslag som kommit fram i projektet handlar om att dokumentationen måste förenklas och att tillämpningen av lagstiftningen behöver vara mindre hård. Förslagsställarna har tagit upp exempel som visar att en del av problemet troligen ligger i hur vi tolkar regelverket. Men det kan också vara så att den svenska lagstiftningen behöver förändras.

Dels trycker man på att det behövs en större flexibilitet. Exempelvis att block som ligger nära varandra och har samma betingelser vid bekämpning kan slås samman i dokumentationen. Dels bör det viktiga vara att man noterat de åtgärder man gör och inte de man inte behövde göra. Man ska exempelvis inte behöva få en anmärkning för att inte ha satt ett streck i en ruta som inte är aktuell. Inte heller för att enheten liter per hektar inte skrivits ut. Dels ser man att det hade underlättat om inte skördedatum hade behövts dokumenteras.

Nollalternativ

Att inte förändra vår syn på varför vi dokumenterar växtskyddsarbetet och vad som kan ge anmärkning och sanktion gör att vi missar ett bra verktyg för uppföljning, vilket är en viktig pusselbit i arbetet för ett integrerat växtskydd och på sikt minskad användning av växtskyddsmedel.

Regelverk

Kraven på att dokumentera växtskyddsarbetet grundar sig dels på en EU-förordning, dels på svensk lagstiftning.

Enligt artikel 67.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden ska yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel föra register över de växtskyddsmedel som de använder, med uppgift om tidpunkten för bekämpning, växtskyddsmedlets namn, den använda dosen, det område där växtskyddsmedlet använts och den gröda som det använts för. I Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:49) om dokumentationskrav för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel förtydligas detta ytterligare i paragraferna 4–6, 8 och 9.

- Namnet på den som utfört spridningen ska anges.
- Tidpunkt då spridning inom ett område påbörjas ska anges med datum och närmsta hel timme.
- Växtskyddsmedlets namn ska anges på samma sätt som det anges på medlets etikett.
- När den spridda dosen av växtskyddsmedlet dokumenteras ska den anges med samma måttenhet som doseringen anges på produktens etikett. Om doseringen på etiketten anges som en koncentration ska det dokumenteras på samma sätt som på etiketten.
- Området för spridning ska anges på ett sätt som är tydligt för utomstående. Har spridningen skett utomhus ska området anges som fältnamn, skiftesnummer, kartangivelse eller liknande. Har spridningen skett inomhus ska området anges som husnummer, husbeteckning, angivelse på ritning eller liknande. Har spridningen skett i fast installerade utrustningar, som exempelvis betningsmaskiner, ska området anges med adress och lokal i vilken utrustningen är placerad.

I förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel anges i andra kapitlet 56 paragrafen att den som yrkesmässigt använder växtskyddsmedel ska dokumentera varje användning av växtskyddsmedel och ange vilka skyddsavstånd som har hållits vid spridning som sker utomhus, vilka övriga försiktighetsåtgärder till skydd mot miljöpåverkan som har vidtagits vid spridning samt i vilket syfte växtskyddsmedlet har använts. I Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:49) om dokumentationskrav för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel förtydligas detta i paragraferna 5, 7 och 10.

- Namnet på den som utfört spridningen ska anges.
- Syftet med spridningen ska dokumenteras, t.ex. svampar, insekter, sniglar, nematoder, spindeldjur, alger, bakterier, gnagare, avskräckande av vilt, retardering, tillväxtreglering, aktivering av växtens försvarsmekanismer, förbättrad hållbarhet, ogräs, blastdödning, mossbekämpning, totalbekämpning av vegetation, groningshämning.
- För fasta och anpassade skyddsavstånd vid spridning utomhus ska det anges vilka objekt skyddsavstånden hållits mot och skyddsavståndet i antal hela metrar. För fasta skyddsavstånd kan hänvisning göras till annan dokumentation, till exempel en karta.

Kontaktperson

Anette Bramstorp, HIR Skåne AB

E-post: hirkane@hushallningssallskapet.se

Telefon: 010-476 20 00 vxl

